Nro 276
D. 13. Października.
PONIEDZIAŁEK.
ROK 1828.

KURIER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Napad Tatarów na Podole 1448.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Obliczono, że zeszłe nadzwyczaj chłodne lato i ustawiczne deszcze stały się powodem że w *Warszawie* Cukiernicy przedali o 3cią część *lodów* mniej niż zwykle bywało; Właściciele i Dzierżawcy Ogródków w których się przedaie Piwo, mieli dochodu mniej niż o połowę, a właściciele *Łazienek zimnych* prawie o połowę. W Amfiteatrze *Łazienkowskim* tylko iednemu widowisku sprzyiała pogoda.

P. *J. Gliksberg*, zajmuiący się ciągle ułożeniem pism ułatwiaiących publiczności wynalezienie w Stolicy Polskiej potrzebnych iej osób, tudzież instytutów i zakładów fabrycznych, których w Warszawie co raz więcej przybywa; ułożył teraz według własnego planu Taryffę domów Miasta *Warszawy*. Przy dzielnej pomocy Prześ: Urzędu Municypalnego udało się P. *Gliksbergowi* taryffę swoię tak uzupełnić, ażeby nie tylko wiedząc numer domu można było znaleść nazwisko właściciela (iak było w dotychczasowej taryffie) ale ażeby nawzaiem wiedząc tylko nazwisko właściciela można było znaleść numer i położenie iego domu. Nadto w taryffie P. *Gliksberga* tak będą określone ulice według topograficznego ich położenia, że wiedząc tylko numer z taryffy zarazem wiadomo będzie którędy najbliżej udać się można do tegoż miejsca, iako też trafiać nawet i wnocy kiedy numerów nie widać i wskazać położenie iakiego domu ludziom nieznaiącym się na numerach. Plan tej taryffy przedstawił P. J. *Gliksberg* władzy właściwej i uzyskał zapewnienie że dzieła przezeń ułożonego, iako będącego iuż iego własnością, nikt inny bez iego zezwolenia nie będzie mógł wydawać.

Co raz więcej w *Warszawie* przybywa rozmaitych Magazynów Kupieckich. PP. *Herman Epstein* i Kom: otworzyli w tych dniach w domu Teatralnym przy placu Krasińskich, obszerny i gustownie urządzony Magazyn galanteryjny w guście Paryzkim; z pięknego sklepu wchodzi się na Isze piętro do ieszcze obszerniejszego składu, gdzie bardzo znaczna ilość artykułów galanteryjnych, piękny koloryt iedwabiów i peli, bawełna, safjany, porcelana, rzeczy platerowane i t.d. goścía zajmuią.

Dzieło Etudes de la nature par Bernardin Saint Pierre, bardzo pięknie wydane in 18mo iest do nabycia w Księgarni A. Brzeziny i Komp: za złp: 51.

Ogłoszono upadłość maiątku *Xawerego Hochedlingera* Kupca tutejszego.

Dziełka Niemieckiego nader ważnego w teraźniejszej epoce, P. Lohse, pod tytułem: *Turcja Europejska, czyli o stanie tego kraiu i iego mieszkańców ze względem na teraźniejsze wkroczenie wojska Rossyjskiego*. Die Europaeische Tuerkey etc. dostać można w Księgarni N. *Gliksberga*, exemplarz za zł. 2. Do Dziełka tego, które wkrótkim nader czasie 3 razy przedrukowywanem zostało, dołączona iest mappa wyobrażaiąca teraźniejszy teatr woj-

ny, a osobno plan *Szumli.*

Przed kilką tygodniami w mieście *Horodle* w Wdztwie Lubelskiem, Antoni *Wesołowski* lat 16 wieku maiący, uratował życie tonącej *Tekli Demuszewskiej*, w takim sposobie, gdy ta kąpiąc się w *Bugu* chciała przepłynąć do kępy na drugą stronę rzeki, dostawszy się na głębią zatonęła, *Wesołowski* pośpieszył na iej ratunek i będącą iuż na dnie wody, na wierzch wydobył, lecz mnieyszy wzrostem od osoby przez siebie ratowaney i bez przytomności będącej, utrzymać iej nie był wstanie, powtórnie więc na dno opadła. Tu *Wesołowski* odwagi nieutraca, na nowo z niebezpieczeństwem własnego życia, nurza się w wodzie, znajduie na samęm dnie utonioną i z największem sił natężeniem, będąc sam osłabiony, szczęśliwie z nią do lądu przypływa; gdzie za staraniem obecnych przypadkowi kilku osób, do życia została przywróconą.

Artykuł nadesłany. — Używszy napróżno wszelkich sposobów, a wszególności pułapek, pigułek i innych trucizn do wygubienia *Szczurów*, pozbyto się ich nakoniec następuiącym sposobem. Ugotowawszy grochu okrągłego w miękiej wodzie i roztarłszy go, posypać kilkakrotnie utłuczonem bardzo miałko szkłem. Wysmażyć trochę drobno ukraianej słoniny, a gdy nieco przestygnie, włożyć w nią nakraianej drobno w kostkę gąbki i wszystko wymieszać z powyższym grochem. Tej mieszaniny pokłaść w ilości pełnej łyżeczki od kawy w kilku miejscach, w których szczury bywaią, i to powtarzać póki się wszystkie niewytępią.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Niedawno okazały się nad brzegiem *Sycylji* okręty korsarzy *Trypolitańskich* którzy zabrali 3 okręty Neapolitańskie.—Okręty Franeuzkie krążą teraz nad brzegiem *Andaluzji* i *Portugalji* dla poskromienia tamecznych rabusiów morskich którzy nad temi brzegami popełniaią różne bezprawia.—Donoszą z *Stambułu* że całe państwo Ottomańskie iest teraz w największem pomieszaniu. Narody *Azjatyckie* składaiące się po większej części z iazdy, przybywaią w znacznych oddziałach do tej stolicy, zkąd po krótkim spoczynku udaią się w okolice nad *Dunaiem.* Między tą iazdą Azjatycką odkryto kilku Janczarów wskazanych na wygnanie, u których znaleziono spiskowe papiery, poczym niezwłocznie uduszono ich i wrzucono w morze. W czasie tej exekucji niezostała przerwana spokojność w tej stolicy. W zbroiowni morskiej w *Stambule* przygotowano do wyprawy 3 fregaty które łącznie z nowo przybyłym okrętem parowym o 24 armatach, uważać będą *Bosfor.*— Sułtan codzień zrana udaie się do Meczetu, czego dawniej niebywało.—Niedawno wczasie proby spadł nowy swiecznik zawieszony w sali teatru Paryzkiego przy bramie S. *Marcina.* Ten świecznik był bardzo gustownie zrobiony i kosztował przesło 20,000 franków.— Niedawno iechało w *Londynie* 2ch młodych paniczów w nowo urządzonym powozie, który był ciągnięty przez unoszącego się w powietrzu latawca. Zapewniaią że podobnym powozem uiechać można w iednej godzinie 24 mil angielskich. —W Kolonji ieden z tamecznych piekarzy wystawił w swoim domu obok schodów nową piekarnię; cegły do tej budowy użyte nie dobrze wypalone rozstąpiły się, ogień zaiął najpierw schody, które się natychmiast palić zaczęły. Na nieszczęście stał się ten wypadek wnocy, przezco mieszkańcy górnych piętr nim się obudzili iuż całe schody stały w płomieniu tak dalece, że każdy tylko oknem się ratować był wstanie. Jeden z nich ojciec licznej rodziny, nie myśląc o żonie i dzieciach, lecz o własnem

bezpieczeństwie, pierwszy szczęśliwie wyskoczył z okna bez najmniejszego uszkodzenia. Żona tego człowieka będąc troskliwszą o swoie dzieci niż ojciec, nie zważaiąc na zagrażaiące niebezpieczeństwo, spuściła troie dziatek, ludzie stoiący na dole dwoie z nich szczęśliwie złapali w powietrzu, ostatnie zaś padło na bruk i zostało pozbawione życia. Nieszczęśliwa matka widząc że ieszcze iej synek maiący lat 12 był przy niej, nakłaniała go żeby się sam spuścił z okna, gdyż iuż ani chwili niebyło do stracenia, lecz ten niechciał iej słuchać, poczym znalazł śmierć w płomieniach. Matka widząc, że ią ogień ogarnia, sama spuściła się oknem bez uszkodzenia. Nakoniec starszy syn owej kobiety maiący lat 19, niezważaiąc na ogarniaiący go płomień, pobiegł na 2gie piętro i wyniosł szczęśliwie swoie dwie malutkie siostry, które także bez uszkodzenia spuścił oknem. W chwili gdy chciał się także ratować przez okno, zawaliła się pod nim podłoga i nieszczęśliwy spadł pośród rozpalonych głowni na dolne piętro, zkąd chociaż go uratowano, iednak tak był popalony że wątpią iż żyć będzie. Oprócz tych nieszczęśliwych pewna stara podróżna utraciła życie w płomieniach, a wielu z tamecznych lokatorów zostało niebezpiecznie ranionych.

W *Paryżu* coraz bardziej pomnaża się pewność, że *Gwardja narodowa* tej stolicy, będzie przywróconą.—Teatra *Paryzkie* od nieiakiego czasu prawie o połowę mniej maią dochodu niż dawniej; na teatr tak zwany *Francuzki* na którym daią się dzieła klassyczne, tak mało przybywa widzów że artyści przewiduią upadek tej sławnej sceny.

Gazeta *Londyńska* niedawno umieściła bardzo niekorzystny artykuł o *Rossyjskich* woyskowych szpitalach. Doktor *Granwille*, który, roku zesz:, bawił w *Petersburgu*, przesłał wydawcy list, następuiący: »Niedawno w podróży mojej do *Rossji* i *Polski*, zwiedziłem wszystkie lazarety *Petersburga* i *Warszawy*, iako też szkołę chirurgów wojskowych. Szczególniej starałem się zebrać wszelkie wiadomości o ogólnym systemacie lekarskiego wydziału w wojsku, tak iak go urządził P. *Wilje*, i byłem świadkiem najtrudniejszych operacji dopełnianych przez młodych chirurgów z taką szybkością, zręcznością i dokładnością, któreby mogły przynieść zaszczyt najlepszym chirurgom naszego kraiu. Badania te nadały mi inne zupełnie o lazaretach Rossyjskich wyobrażenie od tego które w dzienniku Pana ogłoszonem zostało. Nic nie może iść w porównanie z ochędóstwem, z porządkiem, i z iak najsurowszą panuiącą w tych lazaretach karnością, które często odwiedza nawet sam *Cesarz*. Wiarogodne osoby upewniały mię, że czynność chirurgów na placu bitwy iest niemniej zasługuiąca na pochwałę. Nie wiem tego czyli wojsko *Rossyjskie* ma dostateczną ich liczbę; ale śmiem twierdzić, nie lękaiąc się bynajmniej o dowiedzenie mi fałszu, ze ci których posiada mogliby znaleść miejsce w najlepszych szpitalach całej *Europy*. Gdyby nawet mniemano, iż można im zarzucić brak głębszej teorji, praktyczna ich zasługa nie zmniejszyłaby się przeto. Możeś zapomniał tego, Panie redaktorze, iż ieden z najzręczniejszych operatorów europejskich, P. *Arendt*, przez długi czas był pierwszym chirurgiem w wojsku Rossyjskiem.»

DONIESIENIA.

Przy ulicy Długiej w domu W. *Ostrowskiego* pod Nr 543 zacznie się 16 Październ: *Szkoła Fechtowania* co dzień od godz: 2ej aż do 9tej wieczorem, lekcje na *pałasze* i *szpady*. Potrzebne rękawiczki i pałasze etc: zapłaci Nauczyciel a uczeń tylko zł: 12 na miesiąc. Dzień

godzinę może uczeń sam sobie przeznaczyć. W tej szkole będzie zbiór wcale *nowych fechtowań* ze wszystkich kraiów w Europie wynalezionych (bo w każdym kraiu inaczej fechtuią) 15tu lub 20 Uczniów razem mogą się uczyć, i każdy choć co drugi dzień biorąc lekcje, w 4ch lub 5 miesiącach zupełnie będzie wyuczony, gdy dawniej potrzebowali uczyć się przez lat 2. Kilku razem lepiej się uczą niż ieden; każdy od lat 16 do 36 iest zdatny do tej nauki. Zacząwszy od miesiąca Października aż do wiosny 2 razy na tydzień będą dawane *wolne zabawy fechtowania*, ci którzy uczyli się iuż i są do tej sztuki fizycznie usposobieni, mogą bywać aby korzystać z tego nowego sposobu fechtowania. Najzręczniejsi Uczniowie będą się także uczyć iak pieszo i konno bronić się można przeciw 3m nieprzyiaciołom. Każdy, chcący się poiedyńczo uczyć, zapłaci zł: 3 dwóch lub trzech razem uczących się zapłacą po zł: 2 za całogodzinną lekcją.

Maiący chęć lokować summę 24,000 złp: na domie w Warszawie, na pierwszą hipotekę może powziąść informacją w domu W. Nowakowskiego przy ulicy Nowo-Senatorskiej u lokatora pod Nr 12.

Dwie Posessje przy ulicy Marszałkowskiej i Wspólnej pod Nr 1644 i 5, w gruncie emphitycznym sytuowane składaiące się z Młyna Końskiego dwóch domów mieszkalnych ze Stajniami, Wozowniami, i Ogrodem fruktowem, są do sprzedania z wolnej ręki. Wiadomość bliższa u właściciela domu przy ulicy Nowy Swiat pod Nr 1266 i 7.

W domu Nr 476 Lit: A. pod Kolumnami na przeciw Ratusza iest do naięcia każdego czasu na 2giem piętrze, od rogu ulicy Nowo-Senatorskiej i Placu mieszkanie składaiące się z 2ch Pokoi, Alkierza, Kuchni i Piwnicy. Wiadomość bliższa u Murgrabiego albo w 2gim dziedzińcu Ratusza w Głównej Wadze Miasta u Pana Bagdach.

Podaie się do publicznej wiadomości, iż w dniu 14 Października r. b. o godzinie 2 z południa, przy ulicy Leszno pod Nr 068 prawnie zaięte ruchomości tako to: Komody mahoniowe, Stół mahoniowy, Krzesła, i t. d. przez publiczną Licytacją więcej daiącemu i przybicie otrzymuiącemu sprzedane będą. — *Kazimierz Alexander Garbolewski Komornik Trybu: C. I. Instan: W. M.*

Zawiadamia się Prze: Publiczność i Amatorów Roślin, iż nadeszła znaczna partja z Wrocławia, owocowych drzew iako to: Jabłek, Gruszek, Wiśni, Śliwek, Brzoskwiń, Renglotów i Kwiatów w najprzedniejszych gatunkach, tak wysoko rosnących, iako i szpalerowanych drzew; przytem, posiadam także znaczną część Cebul kwiatowych Harlemskich, które w każdym czasie są do nabycia w Hotelu Lipskim Nr 603 przy ulicy Bielańskiej.— *Sigloch*

☞ *L. Natowski*, utrzymuiący Maszynę do dekatyzowania czyli glansownego stępowania sukna w całych postawach i na łokcie, tudzież do podobnegoż stępowania innych materji wełnianych, przeniosł mieszkanie swoie z domu pod Nr 379 na przeciw Poczty będącego do domu pod Nr 376 W. Spiskiego dziedzicznego przy ulicy Krakowskie Przedmieście trzeci dom od rogu ulicy Bednarskiej położonego. W tem nowem mieszkaniu, sukna i materje wełniane do dekatyzowania przyjmować będzie i poleca się względom publiczności zapewniając usługę dokładną i wczesną, za pomierną cenę.

W domu przy ulicy Rynek Nowego Miasta pod Nr 321 na pierwszem piętrze od frontu iest do sprzedania Zegar Szafiasty graiący, Wiedeńskiej fabryki, który z powodu iż właściciel onego wyieżdża na Prowincją, za mierną cenę sprzedany być może. Tamże są do nabycia 3 Akcje Towarzystwa Wyrobów Zbożowych.

Zbarbori ma honor uwiadomić Szanowną Publiczność, że otworzył w podle Zamku w domu W. *Danielskiego* Nr 365 nową *Restauracją*, gdzie przy rychłej usłudze i taniej cenie, zawsze dostać można wszelkich potraw; podejmuie się dawać obiady, obstalowane dniem wprzódy, na różne ceny.

Dwa Fortepjany Wiedeńskie używane, lecz w dobrym stanie, i dwa nowe, ieden Wiedeński i ieden Angielski, są do sprzedania u P. Hochhauzera przy ulicy Przeiazd pod Nr 649.

Stajnia na 4 Konie z Wozownią pod Nr 332 przy ulicy Rynek Nowego Miasta do naięcia każdego czasu.

TEATR. Jutro 11ty raz Melodrama 30 *lat.*